

Het kabinet gaat voortdurend door de knieën voor gedram van linkse gemeenten. Waarom toch?

Posted on 22 september 2026 by Calvin Schukkink

Wie aan landelijk beleid denkt, denkt aan Den Haag. Maar als het gaat om de luiierheffing, het hoofddoekverbod voor boa's en het verbod op gezichtsbedekking bij demonstraties hebben gemeenten een flinke vinger in de pap bij het kabinet.

Voorpaginanieuws is het niet, maar toch: er ligt een plan op tafel om producenten van luiers en incontinentiemateriaal een (oplopende) recycleplicht op te leggen. Het uiteindelijke doel is dat ieder jaar minstens 25 procent van alle luiers wordt gerecycled. Nu is dat nog 3,75 procent.

De partij die het hardst heeft gelobbyd voor deze recycleplicht – inmiddels 'luiierheffing' genoemd – is de Koninklijke Nederlandse vereniging voor afval- en reinigingsdiensten (NVRD). Deze branchevereniging vertegenwoordigt bijna alle Nederlandse gemeenten, gemeentelijke afvalinzamelaars en ongeveer honderd dienstverleners.

‘Klimaat- en milieuwinst’

Volgens de NVRD bevatten luiers en incontinentiemateriaal ‘waardevolle grondstoffen’ (groen gas, kunststoffen, cellulose en super absorberend polymeer) die goed gerecycled kunnen worden en zo ‘aantoonbare klimaat- en milieuwinst’ opleveren. De NVRD lobbyt daarom actief voor een [uitgebreide producentenverantwoordelijkheid](#) (UPV), zodat niet langer gemeenten, maar de producenten verantwoordelijk worden gemaakt voor (de kosten) van inzameling en verwerking van luieraafval.

De lobby lijkt een succes. De UPV wordt bovendien ingevoerd via een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) en kan dus niet worden tegengehouden door de Tweede Kamer.

De vrees is dat de kosten die de producenten moeten maken bij inzameling en recycling simpelweg worden doorberekend aan de consument. Het principe ‘de vervuiler betaalt’ wordt op deze wijze direct tenietgedaan. Jonge gezinnen en ouderen gaan de rekening betalen.

Gemeentebestuurders proberen wel vaker achter de schermen landelijk beleid te initiëren of tegen te houden.

Neem het verbod op het dragen van religieuze uitingen door buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's). De Tweede Kamer dringt al jaren aan op zo'n verbod en ook de onlangs in de FNV opgegangene Nederlandse Boa Bond (NBB) was er voorstander van.

In 2022 kwam toenmalig minister van Justitie Dilan Yeşilgöz met een richtlijn waarin stond dat boa's in dienst geen zichtbare religieuze of politieke uitingen mochten dragen. In het kabinet-Schoof werd het verbod in de vorm van een AMvB gegoten, maar later afgeschoten door de Raad van State. Onlangs kwam VVD-Tweede Kamerlid Claire Martens met een eigen wetsvoorstel om religieuze uitingen bij de boa's te verbieden. Opnieuw zal de Raad van State ernaar moeten kijken.

Diversiteit en identiteit

Ondertussen besloot het college van B en W van Tilburg eind 2023 om boa's juist toe te staan om hoofddoeken, keppels of tulbanden te dragen. De [motivatie](#) was dat

'het past bij de inclusieve stad die Tilburg wil zijn'. Later dat jaar namen de gemeenten Arnhem en Almere hetzelfde besluit. In 2024 kwamen daar de gemeenten Utrecht, Amsterdam, Leiden, Eindhoven en Groningen bij, ook met een beroep op diversiteit en de identiteit van de ambtenaren.

Nog een voorbeeld.

In 2024 steunde een meerderheid van de Tweede Kamer een motie van JA21 en SGP om gezichtsbedekking bij demonstraties te verbieden. Op termijn zou de Wet openbare manifestaties (Wom) worden aangepast om het verbod erin op te nemen. Justitieminister David van Weel (VVD) ging bij verschillende instanties langs om het voorgenomen verbod te bespreken.

In dat kader ging de minister in februari 2025 ook om tafel met burgemeesters, officieren van justitie en korpschefs van de gemeenten Arnhem, Velsen en Utrecht. Daar kreeg hij nul op het rekest: niemand zag het verbod zitten. Hetzelfde antwoord klonk in februari nog eens namens alle gemeenten toen het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB), de VNG en regioburgemeesters het kabinet in een [gezamenlijke brief](#) opriepen om 'af te zien van een algeheel wettelijk verbod op gezichtsbedekkende kleding bij demonstraties'. Het verbod zou onder meer moeilijk handhaafbaar zijn, en het zou mensen ervan kunnen weerhouden om deel te nemen aan vreedzame betogingen.

Slappe knieën

Met ook negatieve adviezen van het OM en de politie lijkt het algemeen verbod een stille dood te sterven. In een [recente brief](#) schrijven Van Weel en zijn collega Pieter Heerma (Binnenlandse Zaken) dat ze opnieuw met de Tweede Kamer 'in gesprek' willen over de kwestie. Wat een contrast met mei 2025. Toen was er bij Van Weel nog geen twijfel: het verbod op het dragen van gezichtsbedekkende kleding tijdens demonstraties komt er, [zei hij bij WNL op Zondag](#).

Er ontstaat zo een heel raar beeld. Gemeenten met een dissident standpunt over asielopvang worden door het kabinet onder toezicht gesteld. Maar als gemeenten lobbyen voor een luierheffing, tegen een hoofddoekverbod voor boa's of tegen een verbod op gezichtsbedekking bij demonstraties vinden ze in Den Haag een luisterend oor – en horen ze daarna het geluid van slappe knieën.

Wynia's Week brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per

*week, **156 keer per jaar**, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. [Doet u \(weer\) mee?](#) Hartelijk dank!*